

Antwoord van BSTOR NV op de Elia raadpleging betreffende haar conceptnota omtrent aansluitingen met flexibele toegang op het federaal transmissienet.

BSTOR SA/NV ("BSTOR") wenst Elia te bedanken voor het opstellen van de conceptnota en voor het organiseren van deze consultatie rond het huidige operationeel kader voor aansluitingen met flexibele toegang.

Gelieve in onderstaande onze bemerkingen terug te willen vinden op de raadpleging over de conceptnota. BSTOR vraagt niet dat Elia dit antwoord beschouwt als "confidentieel".

0 Executive Summary

BSTOR onderkent **de nood aan transparante en niet-discriminerende procedures** en criteria om tot een situatie van "onvoldoende capaciteit voor een permanente toegang" te kunnen besluiten. Als uit deze criteria besloten wordt dat er effectief onvoldoende capaciteit is voor een permanente aansluiting vindt BSTOR echter dat de netgebruiker genoeg opties zou moeten krijgen om de geflexibiliseerde capaciteit zoveel mogelijk in tijd en energie te beperken. In het bijzonder vindt BSTOR dat Elia, op aanvraag van de netgebruiker, een optie in het technisch voorstel van een detailstudie moet aanbieden waarbij de flexibele capaciteit enkel geactiveerd wordt bij curatieve gevallen, niet bij preventieve gevallen, voor zover de netgebruiker beseft dat (en hiermee instemt dat) zulke curatieve afschakelingen ogenblikkelijk en zonder voorafgaande notificatie gebeuren.

Op die manier krijgt de netgebruiker 3 opties:

- ofwel een permanente aansluiting (zij het mogelijks tegen een vrij hoge kost en/of later dan aanvankelijk gedacht)
- ofwel een aansluiting met flexibele toegang zoals in de conceptnota beschreven wordt (mogelijks goedkoper en/of beter geschikt bij de verwachte realisatiedatum van de aanvrager)
- ofwel een flexibele toegang, met kosten en lead time tussen de twee eerste opties, maar waarbij de geflexibiliseerde volumes beperkt blijven maar zonder voorafgaande notificatie.

Wanneer de verwachte geflexibiliseerde volumes significant worden is deze laatste optie wel een must have om projecten nog te kunnen financieren, zeker met het huidig voorgestelde niveau aan garanties die aan de netgebruiker in het aansluitingscontract voor een flexibele toegang gegeven wordt.

Bovendien wenst BSTOR meer duidelijkheid en duidelijkere richtlijnen over de aannames waarop dergelijke studies gebaseerd moeten zijn en hoe conservatief deze moeten zijn (zowel op individueel aanname als in het resulterende gemengd scenario).

Specifiek voor batterijopslag vraagt BSTOR om in de berekeningsmethodiek ook mee op te nemen dat batterij-opslag per definitie maar voor een beperkte duur geactiveerd kan worden en dat een dergelijke “tijdelijke” belasting met lagere “veiligheidsfactoren” dan die voor permanente belastingen vergeleken moet worden met de transportcapaciteit van de infrastructuur.

In de huidige voorgestelde methodologie is het BSTOR ook onduidelijk waarom er een onderscheid bestaat tussen de referentiecontext die beschouwd wordt voor een energieopslagfaciliteit en deze voor een hernieuwbare elektriciteitsproductie-eenheid. Meer bepaald wordt er bij een hernieuwbare elektriciteitsproductie-eenheid voorzien dat de “niet-gereserveerde capaciteit voor injectie door [zowel hernieuwbare als niet hernieuwbare] elektriciteitsproductie-eenheden en energieopslagfaciliteiten die van invloed zijn op de netwerkstudie op nul gezet” worden terwijl er voor energieopslagfaciliteiten voorzien wordt dat de niet-gereserveerde capaciteit van enkel de niet-hernieuwbare productie op nul gezet wordt. BSTOR vraagt Elia om dat verschil in behandeling te motiveren en om te overwegen om ook voor energieopslagfaciliteiten de niet-gereserveerde capaciteit voor injectie van alle elektriciteitsproductie-eenheden op nul te zetten. Er zijn immers volgens BSTOR genoeg aanwijzingen in het Europees en federaal regelgevend kader dat beiden op een zelfde manier geïncentiveerd moeten worden met betrekking tot het verkrijgen van aansluitingen tot het net.

Ook vraagt BSTOR zich af wat er gebeurt indien er in werkelijkheid zou blijken dat de inschattingen door Elia lager waren dan de werkelijke curatieve en preventieve flexibilisering. Een compensatiemechanisme lijkt ons nodig om het investeringsklimaat te vrijwaren.

Om het investeringsklimaat te vrijwaren lijkt het BSTOR ook noodzakelijk dat de BRP perimeter en de BSP baseline gecorrigeerd worden bij beperking van flexibele toegang, zodat er geen penaliteiten veroorzaakt worden door die activatie van flexibiliteit.

Daarnaast vindt BSTOR dat er een mechanisme zou moeten bestaan om een het flexibele karakter van het contract te revalueren als er in de praktijk blijkt dat de aannames te conservatief zijn geweest, of de situatie gunstig geëvolueerd is (minder injectie/afnames dan verwacht in de “invloedzone”) of omwille van investeringen in het net die niet voorzien werden op moment van het ondertekenen van het aansluitingscontract.

Ten slotte vindt BSTOR dat de meerwaarde van energieopslagfaciliteiten er net in bestaat dat deze moeten toelaten dat er meer netgebruikers een permanente toegang zouden krijgen. Dit potentieel is momenteel sterk onderbenut. Energieopslagfaciliteiten zijn immers perfect geschikt om tijdelijk de capaciteit van het net te ondersteunen. BSTOR vindt dus dat Elia de haalbaarheid zou moeten onderzoeken om energieopslagfaciliteiten (en andere flexibele eenheden) die rol wel degelijk te laten vervullen. BSTOR denkt hierbij aan:

- Het contracteren van congestion management services en/of aan een nodal pricing component in de nettarieven
- De mogelijkheid om beperkte componenten van het toegangscontract te delen (met name de power put at disposal, en eventueel de piekvermogen componenten in de toegangstarieven), naast de bestaande mogelijkheid van een gedeelde aansluiting.

1 BSTOR

BSTOR NV is het ontwikkelings-, financierings- en exploitatievehikel voor batterijopslagactiva van Ackermans & van Haaren, Wallonie-Entrepreneurs en Bruno Vanderschueren.

BSTOR bezit 75% van ESTOR-LUX SA, de "Special Purpose Vehicle" eigenaar van het ESTOR LUX project in Bastenaken (10MW/20MWh), het eerste batterijpark aangesloten op het Belgische hoogspanningsnet.

BSTOR ontwikkelt een pijplijn van projecten waarvan 150 MW opslagbatterijcapaciteit, gevestigd op verschillende sites, met een beoogde financial close tegen 2024 en een ingebruikname tegen 2025-2026.

2 Gedetailleerde antwoorden van BSTOR op de raadpleging

- BSTOR verwijst naar de nog uit te werken procedures en criteria om tot een situatie van "onvoldoende capaciteit voor een permanente toegang" te besluiten. Artikel 42.2 van Richtlijn 2019/944 voorziet immers dat de regulerende instantie ervoor zorgt dat eventuele beperkingen in de gegarandeerde aansluitingscapaciteit of operationele beperkingen worden ingesteld op basis van transparante en niet discriminerende procedures en geen onnodige belemmeringen voor de markttoegang met zich meebrengen.

BSTOR begrijpt dat dergelijke transparante en niet-discriminerende procedures en criteria nog dienen uitgewerkt te worden.

BSTOR is bereid om hieraan mee te werken en verwelkomt alvast deze consultatie die dieper ingaat op het huidige kader. BSTOR is inderdaad vragende partij om meer inzicht te verkrijgen in de operationele en contractuele (incl. financiële) modaliteiten van dergelijke flexibele toegang. In het bijzonder wenst BSTOR beter inzicht in de eigen rechten en plichten van de netgebruiker enerzijds en van Elia anderzijds bij een flexibele toegang.

- In §2.1 van de conceptnota vermeldt Elia het volgende over de methodologie die Elia toepast wanneer via een oriëntatie- of een detailstudie een nieuwe aansluiting wordt aangevraagd op het transmissienet :
 - *Voor elke oriëntatie- of detailstudie houdt Elia rekening met een referentiecontext die overeenstemt met de verwachte situaties van het elektriciteitssysteem in de toekomstige jaren waarop de studie betrekking heeft.*
 - *Deze is gebaseerd op :*
 - *veranderingen in het algemene niveau van belasting (uit verbruiksinstallaties en opslagfaciliteiten) en injecties (uit productie-eenheden en opslagfaciliteiten);*
 - *de capaciteit gereserveerd voor nieuwe belasting en nieuwe injectie ;*
 - *de geografische verdeling van belasting;*
 - *de geografische spreiding van injectie;*
 - *geplande wijzigingen van het elektriciteitsnetwerk ;*
 - *een schatting van hoe de elektriciteitsmarkt werkt, rekening houdend met typische jaarlijkse temperatuur-, zonne- en windprofielen;*
 - *de mogelijkheden voor reactief beheer en spanningsregeling.*
 - *In de zone van het netwerk dat een impact heeft op de conclusies van het onderzoek, wordt deze referentiecontext vervolgens als volgt aangepast:*

- *in het geval van de studie van een hernieuwbare elektriciteitsproductie-eenheid wordt de niet-gereserveerde capaciteit voor injectie door elektriciteitsproductie-eenheden en energieopslagfaciliteiten die van invloed zijn op de netwerkstudie op nul gezet.*
- *in het geval van de studie van een niet-hernieuwbare elektriciteitsproductie-eenheid wordt de niet-gereserveerde capaciteit van niet-hernieuwbare elektriciteitsproductie-eenheid en energieopslagfaciliteiten die van invloed zijn op de netwerkstudie op nul gezet.*
- *in het geval van een studie voor een verbruikseenheid wordt de niet-gereserveerde capaciteit van verbruikseenheden en energieopslagfaciliteiten die van invloed is op de netwerkstudie op nul gezet.*
- *in het geval van een studie voor een energieopslagfaciliteit wordt de niet-gereserveerde capaciteit van niet-hernieuwbare productie- en energieopslagfaciliteiten die van invloed is op de netwerkstudie, op nul gezet.*

BSTOR wenst hiertoe de aandacht te vestigen op volgende documenten uit het Europees regelgevend kader:

- AANBEVELING VAN DE EUROPESE COMMISSIE van 14 maart 2023 inzake energieopslag – ter ondersteuning van een koolstofvrij en veilig energiesysteem in de EU, die de lidstaten en hun nationale regulerende instanties aanbeveelt om allerlei maatregelen te nemen om investering in energieopslag te bevorderen.

meer bepaald aanbeveling (3): *“De lidstaten, met name hun nationale regulerende instanties, zorgen ervoor dat de energiesysteembeheerders bij de planning van transmissie- en distributienetwerken de flexibiliteitsbehoeften van hun energiesystemen nader beoordelen, waaronder het potentieel van energieopslag (korte en lange termijn) en of energieopslag een kosteneffectiever alternatief kan zijn voor investeringen in het net. Zij zouden ook rekening moeten houden met het volledige potentieel van flexibiliteitsbronnen, met name energieopslag, bij de beoordeling van hun aansluitcapaciteit (bv. door flexibele aansluitcontracten in overweging te nemen) en bij de exploitatie van het systeem.”*

en aanbeveling (13): *“Transmissiesysteembeheerders zouden in hun tienjarige netontwikkelingsplan het potentieel voor het gebruik van energieopslagfaciliteiten in aanmerking moeten nemen¹. Het typische bedrijfspatroon van energieopslag (elektriciteit aan het net leveren wanneer het opwekkingsniveau laag is en elektriciteit verbruiken wanneer dat hoog is) kan echter verder worden benut bij de planning van netwerken. Het verbruik op het net tijdens piekuren kan worden verminderd door middel van goed ontworpen nettarieven en tariefregelingen die het gebruik van flexibiliteitsinstrumenten zoals energieopslag ondersteunen.”*

¹ Verordening (EU) nr. 347/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 17 april 2013 betreffende richtsnoeren voor de trans-Europese energie-infrastructuur (PB L 115 van 25.4.2013, blz. 39).

- NET ZERO INDUSTRY ACT van 16 maart 2023 (Proposal for a regulation of the European Parliament and of the Council on establishing a framework of measures for strengthening Europe's net-zero technology products manufacturing ecosystem) waarin staat dat strategische net zero technologieën (waaronder batterijopslag) gepaste "fasttrack" procedures moeten krijgen, ook voor toegang tot het elektriciteitsnet:

"Om de doelstellingen voor 2030 te verwezenlijken, moet aan een aantal van de nettonultechnologieën bijzondere aandacht worden besteed, mede gezien de aanzienlijke bijdrage die zij op het traject naar klimaatneutraliteit tegen 2050 kunnen leveren. Tot deze technologieën behoren technologieën voor fotonvoltaïsche en thermische zonne-energie, hernieuwbare energie op land of zee, batterijen en opslag, warmtepompen en geothermische energie, elektrolyse-installaties en brandstofcellen, duurzaam biogas/biomethaan, koolstofafvang en -opslag en voor het elektriciteitsnet.

Deze technologieën spelen een belangrijke rol voor de open strategische autonomie van de Unie en zorgen ervoor dat burgers toegang hebben tot schone en betaalbare energie en een zekere energievoorziening. Gezien die rol moeten voor deze technologieën nog snellere vergunningsprocedures worden geregeld, moeten zij binnen het respectieve nationale recht de status van het hoogst mogelijke nationale belang krijgen, en moeten zij aanvullende steun krijgen zodat investeringen kunnen worden aangetrokken."

- Ook moet de voorgestelde methodologie aan de bepalingen in artikel 13 van de verordening 2019/943.

"Overeenkomstig de eisen inzake de instandhouding van de betrouwbaarheid en veiligheid van het net en uitgaande van door de regulerende instanties vastgestelde transparante en niet-discriminerende criteria, zorgen de transmissiesysteembeheerders en de distributiesysteembeheerders ervoor dat: a) de transmissienetten en de distributienetten in staat zijn tot transmissie van uit hernieuwbare energiebronnen of door middel van hoogrenderende warmtekrachtkoppeling geproduceerde elektriciteit, waarbij zo min mogelijk sprake is van redispatching, hetgeen er niet aan in de weg staat dat bij de netplanning evenwel rekening kan worden gehouden met een beperkte mate van redispatching wanneer de transmissiesysteembeheerder of de distributiesysteembeheerder op een transparante manier kunnen aantonen dat dit in economisch opzicht efficiënter is en overeenkomt met ten hoogste 5 % van de jaarlijks opgewekte elektriciteit in installaties die hernieuwbare energiebronnen gebruiken en die rechtstreeks zijn aangesloten op hun respectieve net, tenzij anders bepaald door een lidstaat waar de elektriciteit uit elektriciteitsproductie-installaties die hernieuwbare energiebronnen of hoogrenderende warmtekrachtkoppeling gebruiken, ten minste 50 % van het bruto jaarlijks eindverbruik van elektriciteit bedraagt; b) passende netgerelateerde en marktgerelateerde operationele maatregelen worden getroffen teneinde neerwaartse redispatching van uit hernieuwbare energiebronnen of door middel van hoogrenderende warmtekrachtkoppeling geproduceerde elektriciteit tot een minimum te beperken; c) hun netten voldoende flexibel zijn zodat zij in staat zijn om hun netten te beheren."

Uit deze elementen blijkt duidelijk dat de Europese regelgeving een centrale rol toekent aan energieopslag om bij te dragen tot het verwelkomen van meer en meer elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen en dat ook energieopslag, en niet enkel hernieuwbare energie een prioritering/stimulus verdient met betrekking tot het creëren van een investeringsvriendelijk klimaat inclusief de procedures en modaliteiten om een aansluiting tot het net te verkrijgen.

Ook in de federale regelgeving speelt energieopslag een centrale rol en dient de ontwikkeling hiervan gestimuleerd te worden. Het federaal regeerakkoord stelt bijvoorbeeld: *“In het flexibel en decentraal energiesysteem van de toekomst, waar hernieuwbare energie en energie-efficiëntie centraal staan, zijn opslag, vraagbeheer, flexibiliteit en interconnectie essentieel. De federale regering zal dit in het beleid integreren”*.

BSTOR vindt deze visie op de centrale rol van energieopslag, de nood om de ontwikkeling hiervan te stimuleren en om de meerwaarde van deze technologie maximaal te benutten niet voldoende terug in de voorgestelde methodologie. Met betrekking tot de bepaling van de referentiecontext voor aansluiting van een energieopslagfaciliteit gelden immers dezelfde aannames als voor een niet-hernieuwbare productie-eenheid (enkel de niet-gereserveerde capaciteit van niet-hernieuwbare elektriciteitsproductie-eenheden worden op nul gezet), terwijl volgens BSTOR dezelfde regels zouden moeten gelden als voor hernieuwbare elektriciteitsproductie-eenheden waar de niet-gereserveerde capaciteit van alle elektriciteitsproductie-eenheden op nul worden gezet. In de praktijk wordt de referentie context voor energieopslag op eenzelfde manier bepaald als voor niet-hernieuwbare productie, wat ons in tegenstelling blijkt tot de Europese en Belgische energie doelstellingen.

Graag wenst BSTOR dus Elia te vragen om energieopslag op gelijke voet te motiveren waarom de referentiecontext voor storage niet even gunstig bepaald wordt als voor hernieuwbare productie en desnoods om hiertoe de methodologie aan te passen.

Bovendien kan een batterijopslagsysteem ook ingezet worden om overbelastingen (uit voorstellen voor flexibele toegang die BSTOR reeds ontvangen heeft blijkt dat deze overbelasting meestal van korte duur zijn: 1 tot 2 uur, wat perfect met batterijopslag opgevangen zou kunnen worden) in het net op te vangen doordat deze in de andere richting van de congestie kan ingezet worden. In de huidige versie van de conceptnota wordt er echter enkel naar opslag gekeken als een “probleem” (hoe kunnen wij omgaan met aansluitingsverzoeken voor opslagfaciliteiten die geen permanente aansluiting kunnen krijgen?), niet als een mogelijke oplossing die kan bijdragen tot het beperken van het aantal klanten die een flexibel contract moeten krijgen. Echter wordt dat laatste expliciet aangeraden in de hierboven geciteerde Europese teksten.

Elia zou dus ook moeten onderzoeken hoe de nodige stimulansen aan energieopslagsystemen (en in het algemeen aan flexibele afname/injectie) gegeven zouden kunnen worden opdat zij zouden bijdragen tot het beperken van de activatie van flexibiliteit van andere netgebruikers. Dit kan bv. onder de vorm van nodal pricing of congestion management services (op een free bid scheme bijvoorbeeld). Een andere piste zou er ook in kunnen bestaan dat twee netgebruikers de mogelijkheid krijgen tot het “delen” van beperkte elementen in hun toegangscontract als ze op eenzelfde aansluitingspunt of een zelfde onderstation (of aansluitingsveld) aangesloten zijn. Zo zouden zij bijvoorbeeld hun ter beschikking gesteld vermogen (Power Put At Disposal) en bijhorende tarief (en eventueel jaarlijkse en maandelijkse pieken) kunnen “delen” gelijkaardig aan het delen van de aansluitingstarieven onder een gedeelde aansluiting. Op deze manier zouden eventueel meer klanten een permanente aansluiting aangeboden kunnen krijgen en bestaat er een incentive voor netgebruikers om met elkaar af te stemmen om optimaal gebruik te maken van de aansluiting en de betreffende aansluitings-/transportcapaciteit op het net.

- In 2.2.3 gaat Elia in op het contractueel kader
 - *Het aansluitingscontract moet de voorwaarden bevatten betreffende de aansluiting met flexibele toegang. In het kader van het EOS of EDS verstrekt Elia de netgebruiker deze informatie in de vorm van een tabel voor de verschillende grote fasen van de ontwikkeling van het net die een invloed hebben op de aansluiting van de klant en voor elk voorgesteld aansluitingsalternatief.*
 - *Met het oog op de toegevoegde waarde voor de netgebruiker, stelt Elia voor om een raming toe te voegen van het volume energie dat gemiddeld op jaarbasis niet met het net zal kunnen worden uitgewisseld.*

	Aansluiting alternatief 1		Aansluiting alternatief 2	
	Fase 1	Fase 2	Fase 1	Fase 2
<i>Flexibel vermogen (MVA)</i>	x MVA	x MVA	x MVA	x MVA
<i>Permanent vermogen (MVA)</i>	x MVA	x MVA	x MVA	x MVA
<i>Preventieve flex. activering (% van tijd)</i>	X%	X%	X%	X%
<i>Curatieve flex. activering (% van tijd)</i>	X%	X%	X%	X%
<i>Flex. activering (% van actieve energie)</i>	X%	X%	X%	X%

BSTOR erkent de toegevoegde waarde omdat er zo ook een inschatting kan gemaakt worden van de intensiteit van de flexibilisering en niet enkel van de frequentie ervan.

BSTOR is echter vragende partij om nog meer detail te verkrijgen en vraagt Elia om aan de marktpartijen een hoger niveau van detail te bezorgen over de verwachte verdeling van deze flexibilisering (intensiteit, duur, frequentie, seizoen effecten, etc...)?

Bovendien wenst BSTOR meer duidelijkheid en duidelijkere richtlijnen over de aannames waarop de studies gebaseerd moeten zijn en hoe conservatief deze moeten zijn op individueel en gemengd niveau (welke probabiliteit gaat gepaard met % van de tijd/energie van de flexibilisatie die in de resultaten opgegeven worden: is dat een mediane scenario of eerder een “P75” of zelfs “P90” scenario?).

Ook vraagt BSTOR zich af wat er gebeurt indien er in werkelijkheid, over een voldoende lange periode zou blijken dat de inschattingen door Elia lager waren dan de werkelijke curatieve en preventieve flexibilisering. Een compensatiemechanisme lijkt ons nodig om het investeringsklimaat te bewaren.

- Elia vermeldt in de conceptnota dat de jaarlijks afgeregelde volumes worden ingeschat aan de hand van analyses rekening houdend *“met een constant profiel voor het (ont)laden op het maximaal vermogen zonder rekening te houden met de energiebeperking” van de energieopslagfaciliteit. Bijgevolg kan verwacht worden dat de inschattingen door Elia een overschatting van het effectieve verbruik van het flexibel vermogen betekenen (mits in achtname van de overige hypothesen door Elia in de studie).”*

BSTOR vraagt Elia om in de berekeningsmethode ook mee op te nemen dat batterij-opslag een beperkte energielimiet heeft – van enkele uren – en dat activeringen meestal van korte duur zijn, en niet permanent. Zou een dergelijke tijdelijke overbelasting (of tijdelijk lagere marges tussen de belasting en de capaciteit van de apparatuur) meer aanvaardbaar kunnen zijn, waardoor er minder nood is om toegang tot het net voor opslagfaciliteiten te beperken op basis van flexibele toegang? BSTOR denkt hier aan het toepassen van lagere “veiligheidsfactoren” tussen load/injection en lijn capaciteit voor een tijdelijke belasting dan voor een permanente aansluiting.

- Elia stelt voor om de Gedragscode te wijzigen zodat Elia in het algemeen belang een aansluiting met flexibele toegang kan aanbieden aan een netgebruiker, zonder dat de permanente aansluiting op het net eerst moet worden geweigerd. Daartoe stelt Elia voor om een onderscheid te maken tussen drie situaties die zich kunnen voordoen tijdens oriëntatie- of detailstudies:
 - *Weigering van aansluiting overeenkomstig de bepalingen van Artikel 15 §1, 3de alinea van de elektriciteitswet;*
 - *Voorstel voor permanente aansluiting wanneer deze aansluitingsoplossing vanuit technisch en economisch oogpunt een toegevoegde waarde biedt voor de ontwikkeling van het elektriciteitssysteem en/of de netgebruiker.*
 - *Voorstel voor aansluiting met flexibele toegang wanneer deze aansluitingsoplossing vanuit technisch en economisch oogpunt een toegevoegde waarde biedt voor de ontwikkeling van het elektriciteitssysteem en/of de netgebruiker.*

BSTOR ondersteunt dit voorstel. Zelfs indien er een permanente aansluitingsoplossing kan gevonden worden vanuit technisch en economisch oogpunt, kan het zijn dat voor de netgebruiker het alternatief met de aansluiting met flexibele toegang interessanter kan zijn op vlak van kostprijs en/of lead time.

Er dient echter opgemerkt dat het toekennen van een flexibele toegang een sterk nadelige impact kan hebben op de financierbaarheid van een project wanneer de geflexibiliseerde volumes te hoog liggen, en/of ongunstig in de tijd gedistribueerd worden, en/of indien er niet genoeg garanties kunnen gegeven worden over de mate van overschrijding van de opgegeven percentages. Hierdoor vindt BSTOR dat er bij een voorstel van flexibele toegang door Elia ook een bijkomende optie aan de netgebruiker moet gegeven worden waarbij de flexibiliteit louter curatief, en niet preventief geactiveerd wordt. De volumes die met preventieve ingrepen gepaard gaan zijn immers aanzienlijk hoger dan de curatieve volumes. BSTOR heeft van Elia begrepen dat met zo een flexibele toegang significante meerkosten (en eventueel langere lead time) gepaard gaan en dat bij activering van de flexibiliteit de netgebruiker zonder voorafgaande notificatie volledig en ogenblikkelijk afgeschakeld wordt. Toch kan dit zeker een interessante piste (of eventueel de enige haalbare piste) vormen om een investeringscase rond te krijgen. BSTOR stelt dus voor dat Elia, als resultaat van de detailstudie, de 3 opties aanbiedt aan de netgebruiker: ofwel een permanente aansluiting (zij het mogelijks duurder en/of later dan aanvankelijk gedacht), ofwel een aansluiting met flexibele toegang zoals in deze nota (mogelijks goedkoper en/of beter geschikt bij de verwachte realisatiedatum van de aanvrager), ofwel (eventueel enkel indien/op uitdrukkelijke aanvraag van de netgebruiker) een flexibele toegang met enkel een momentane en automatische curatieve afschakeling.

- De nota beschrijft duidelijk in 2.3.6. *“dat eventuele gevolgen van vermogensbegrenzungen in het kader van een aansluiting met flexibele toegang op de perimeter van de evenwichtsverantwoordelijke, op de deelname aan een ondersteunende dienst voor een netbeheerder, aan een dienst voor congestiebeheer (zoals iCAROS), aan CRM of aan een andere flexibiliteitsdienst vallen volledig onder de verantwoordelijkheid van de netgebruiker. Eventuele daaruit voortvloeiende financiële gevolgen worden bijgevolg niet gecompenseerd.”*

BSTOR is van mening dat dit de investeringscase volledig ondermijnt. Bovendien is het voor de netgebruiker niet meer mogelijk om enige actie te ondernemen indien de melding van de flexibele activering pas gedaan wordt na “gate closure time” van de betreffende dienst.

- Elia stelt eveneens voor om de procedure te wijzigen en te vereenvoudigen, zowel voor de markspelers als voor de CREG en Elia. Er wordt voorgesteld om het regelgevend kader te wijzigen volgens de beschrijvingen in de conceptnota zodat de goedkeuring van elk dossier door de CREG niet langer nodig is. Indien de betrokken netgebruiker het echter niet eens is met de door Elia voorgestelde oplossing, kan hij een beroep doen op de CREG om een herziening van het dossier te vragen.

In het kader van voorbije en lopende oriëntatie- en detailstudies waar dergelijk voorstel tot flexibele toegang door Elia werd voorgesteld, merken we dat Elia niet alle info over het transmissienet en over de studie kan en mag delen met de marktpartijen (omwille van vertrouwelijkheid) maar wel met CREG. Vandaar dat BSTOR van mening is dat CREG zijn controlerende bevoegdheid moet kunnen uitoefenen. BSTOR laat wel in het midden of het systematisch bij elk dossier moet gebeuren, hetzij enkel als een beroepsmogelijkheid moet bestaan. Echter, BSTOR onderstreept dat het proces om een aansluitingscontract voorgesteld te krijgen vandaag al een aanzienlijke doorlooptijd heeft en dat dit al met aanzienlijke vertragingen gepaard kan gaan. Mochten CREG en Elia dit goedkeuringsproces kunnen versnellen op basis van een duidelijker regelgevend kader of mocht men er voor kunnen zorgen dat er een maximum termijn wordt vastgelegd bij alle stappen, dan is BSTOR hier uiteraard voorstander van.

- BSTOR vindt het bovendien opportuun dat Elia, een eventuele weigering van permanente toegang aan de marktpartijen dient te revalueren en zo nodig dient te herzien (evenwel zonder terugwerkende kracht), indien de revaluatie aanleiding zou geven tot de toekenning van een groter aandeel permanent vermogen en/of een snellere toekenning van een volledige permanente toegang, en dit een eerste maal binnen een termijn van drie maanden nadat het nieuwe regelgevende kader om over te gaan op aansluitingen met flexibele toegang van kracht is.
 - BSTOR vraagt zich af op welke manier zal geborgd worden door Elia maar ook door de regulator, dat indien de bijkomende netinvestering(en) die vermeld werden in de aansluitingsstudie (detailstudie – om tot het ondertekenen van een aansluitingsovereenkomst met tijdelijke flexibele toegang over te gaan) werd(en) uitgevoerd, er toe kan lijden dat dit gevolgd zouden worden door een lagere mate van flexibilisering hetzij een aanpassing naar een aansluiting met permanente toegang. We gaan ervan uit dat dit volgens het “first come, first serve principe” van toepassing zal zijn en willen vermijden dat een netgebruiker vast blijft zitten met een flexibele aansluiting terwijl nieuwe netgebruikers een permanente aansluiting zouden kunnen krijgen op een zelfde onderstation. Men moet er dan eerst voor zorgen dat de bestaande netgebruikers een lagere mate van flexibilisering of zelfs een permanente aansluiting kunnen verkrijgen voor dat deze toekomt aan de nieuwe netgebruikers. Hetzelfde zou moeten gelden als het duidelijk blijkt dat de situatie in werkelijkheid significant gunstiger (geëvolueerd) is dan in de referentiecontext: op initiatief van de netgebruiker zou Elia moeten revalueren of er een permanente toegang toegekend kan worden of indien er een lagere maat van flexibilisering toegekend kan worden.
-